

271

RUNDSKRIV
fra
Riksadvokaten
R. 3152/89

Del II-nr. 7/1989
Oslo, 29. desember 1989

Statsadvokatene i
Politimesteren i

Delegasjon av rett til å begjære offentlig påtale av straffbare handlinger — straffeloven § 79

Dette rundskriv erstatter meddelelse av 23. april 1986, (Del III nr. 1/1986) og senere justeringer, jfr. brev herfra av 9. februar 1988 og 6. mars 1989.

I. I medhold av straffeloven § 79 første ledd, jfr. tredje ledd, jfr. fjerde ledd annet punktum, har de respektive styrer i følgende offentlige innretninger eller statlige forretningsdrivende enheter delegert sin rett til å begjære offentlig påtale således:¹⁾.

Norges Statsbaner

Ved styrebeslutning av 21. april 1989 er *administrerende direktør* i Norges Statsbaner gitt rett til å fremsette påtalebegjering og erstatningskrav hvor Norges Statsbaner er fornærmet i saker angående underslag, tyveri, bedrageri, økonomisk utroskap, skadeverk og naskeri.

Videre er ved samme styrebeslutning *divisjonsdirektører, regionsjefer og eiendomssjefer* i Norges Statsbaner gitt fullmakt til å begjære offentlig påtale når saken gjelder bedrageri, skadeverk eller annen forbrytelse/forseelse mot formuesrettigheter når det ikke er grunn til å tro at forholdet er begått av eller i ledtog med noen som tjenestegjør i NSB. Det nye vedtak er truffet på bakgrunn av omorganisering av NSB.

Direktoratet for statens skoger

Ved styrevedtak av 17. mars 1986 er *statsskogsjefen og underdirektøren ved juridisk avdeling* gitt fullmakt til å begjære offentlig påtale av straffbare handlinger som påtales etter begjæring av Direktoratet for statens skoger, eksempelvis ulovlig hyttebygging, jakt, fiske og andre inngrep i statens rettigheter som grunneier, samt annen krenkelse av statens eiendomsrett, eksempelvis skadeverk av forskjellig art.

¹⁾ Rundskrivet gjengir stort sett den formulering av delegasjonsvedtaket som de enkelte virksomheter selv har valgt.

Postdirektoratet

Styret for Postverket har truffet vedtak om at *generaldirektøren* for Postverket gis fullmakt til å begjære offentlig påtale når verdier som varetas av Postverket rammes av følgende straffbare handlinger: underslag, tyveri, bedrageri, økonomisk utroskap, skadeverk og naskeri.

Som følge av endringer i Postverkets organisasjon fra 1. januar 1989 opphørte distriktssjefens fullmakt av 1. februar 1974 til å begjære påtale. Med virkning fra 1. januar 1989 har Generaldirektøren gitt retten til å begjære påtale for bedrageri, skadeverk og naskeri som det ikke er grunn til å tro er begått av eller i ledtog med noen som tjenestegjør i Postverket, til *postsjefene utenfor Oslo og lederen for Service- og planavdelingen i Oslo postdistrikt*.

Norges Postsparebank

Styret for Norges Postsparebank har med virkning fra 27. januar 1988 truffet vedtak om at retten til å begjære offentlig påtale for bedragerier, skadeverk og naskerier mot banken skal overføres fra lederen for sikkerhetsavdelingen til *sikkerhetssjefen*. Vedtaket ble truffet på bakgrunn av omorganisering av sikkerhetsavdelingen ved Postsparebankens hovedkontor.

A/S Vinmonopolet

Styret i A/S Vinmonopolet har 18. september 1983 gitt *selskapets innehavere prokura* fullmakt til å begjære offentlig påtale (og erstatning) hvor Vinmonopolet er fornærmet part i saker angående skadeverk, innbrudd, tyveri, ran, sjekkfalskneri og bedrageri.

Televerket

1. Styret for Televerket fattet 19. april 1979 og 9. november 1981 vedtak om at *generaldirektøren* for Televerket gis fullmakt til å begjære offentlig påtale når verdier som varetas av Televerket rammes ved overtredelse av straffeloven

- § 145 («tapping» av telekommunikasjonsmessig overføring m.m.)
- § 145a (avlytting eller opptak av telefonsamtale mellom andre m.m.)
- §§ 255 og 256 (underslag)
- §§ 257 og 258, jfr. § 264 annet ledd (tyveri forøvd av noen som er i Televerkets tjeneste)
- § 260 (brukstyveri av motorvogn)
- § 270 (bedrageri)
- § 275 (utroskap)

- §§ 281–285 (noen forbrytelser i gjeldsforhold)
- § 291 (skadeverk)
- § 343 (diverse forseelser mot offentlig myndighet)
- §§ 391–408 (forseelser mot formuesrettigheter)

2. *Generaldirektøren* har videre fått fullmakt til å begjære offentlig påtale når noen ettergjør eller overskrider retten til å sitere fra kataloger eller andre arbeider som Televerket utgir, og som går inn under åndsverkloven § 43 (vedtak av 19. april 1979), og ved misbruk av Televerkets registrerte varemerke, jfr. varemerkeloven § 37 (vedtak av 30. mai 1988).

3. Ved styrevedtak 31. oktober 1983 ble bestemt at den påtalerett som generaldirektøren er gitt ved vedtak av 19. april 1979 og 9. november 1981, kan han helt eller delvis gi videre til Televerkets *distriktsdirektører* for så vidt gjelder den del av Televerket som drives innenfor de respektive *teledistrikter*, og til Televerkets *telesjefer* for så vidt gjelder den del av Televerkets virksomhet som drives innenfor de respektive *teleområder*.

I henhold til denne fullmakten bestemte generaldirektøren 29. desember 1983 at påtalerett for

- skadeverk – straffeloven § 291 og 391
- naskeri – straffeloven § 391a

hvor det ikke er grunn til å tro at arbeidstakere i Televerket er innblandet, delegeres til *distriktsdirektørene* og *telesjefene*.

II. Generelt minnes om at påtalebegjæringer som trenger vedtak eller fullmakt etter straffeloven § 79, må *kontrolleres* ved mottakelse med sikte på at dette er i orden. Påtalemyndigheten kan ikke ta for gitt at alle reglene i § 79 uten videre er iaktatt før en anmeldelse sendes. Uten påviselig fullmakt må det foreligge styrevedtak etter straffeloven § 79 første ledds første punktum for den enkelte påtalebegjæring.

Det kan også være grunn til å minne om at selv anmeldelse for tyveri – som normalt er undergitt offentlig påtale – må tilfredsstille kravene etter § 79 når den skyldige er i fornærmedes tjeneste. Det vises til straffeloven § 264 annet ledd. En formell påtalebegjæring må inneholde krav om *påtale* og *straff*. Anmeldelse eller begjæring om etterforsking er ikke tilstrekkelig.

Georg Fr. Rieber-Mohn

Tor-Geir Myhrer
statsadvokat